

ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΑΝΙΑΤΗΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ Κ.Ο. ΠΑΣΟΚ – ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ

ΑΝΑΦΟΡΑ

4162
14 ΜΑΐ. 2013

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ:

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ, κ. Αθ. Τσαυτάρη

ΘΕΜΑ: Υπόμνημα Οργανώσεων Παραγωγών Αργολίδας με θέμα «Τριστέτσα»

Κύριε Υπουργέ,

Έγινα παραλήπτης Υπομνήματος των Οργανώσεων Παραγωγών Αργολίδας Ε.Α.Σ. ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ, ΚΑΣΟΑ ΔΑΝΑΟΣ, ΚΑΣΟΚ «ΑΡΓΟΛΙΚΗ ΓΗ», ΑΚΑΣ ΗΛΙΟΣ, με θέμα «Τριστέτσα» (επισυνάπτεται).

Στο Υπόμνημα περιγράφεται με σαφήνεια το εξαιρετικά επικίνδυνο στάδιο στο οποίο έχει περιέλθει η κατάσταση της ασθένειας «Τριστέτσα» στην Αργολίδα και κατατίθενται προτάσεις.

Παρακαλώ όπως με ενημερώσετε για τις απαντήσεις του Υπουργείου στα θέματα που αναφέρονται στο ανωτέρω αναφερόμενο Υπόμνημα.

Ημερομηνία, 26 Απριλίου 2013

Ο Αναφέρων Βουλευτής

Γιάννης Μανιάτης

ΑΝΑΦΟΡΑ-ΑΙΤΗΣΗ

Αργολίδα 25 Απριλίου 2013

ΤΩΝ: ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ

ΠΡΟΣ: Όπως πίνακας διανομής

ΘΕΜΑ: ΤΡΙΣΤΕΤΣΑ

Α) ΙΣΤΟΡΙΚΟ

1. **Στις 5 Μαΐου 2011** δημοσιεύτηκε ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 436/2011 ο οποίος αναφέρει: "**Σύμφωνα με τις παρατηρήσεις που διατύπωσαν οι εμπειρογνώμονες της Επιτροπής** κατά την επίσκεψή τους στην Ελλάδα, επιβεβαιώθηκε η παρουσία του ιού της τριστέτσας των εσπεριδοειδών στον νομό Αργολίδας τουλάχιστον την τελευταία τριετία, παρά τα μέτρα εκρίζωσης που είχαν λάβει οι ελληνικές αρχές, τα οποία **αποδείχτηκαν αναποτελεσματικά**. Συνεπώς, ο ιός της τριστέτσας των εσπεριδοειδών πρέπει να θεωρηθεί διαδεδομένος στον νομό Αργολίδας. Επομένως, ο εν λόγω νομός δεν θα πρέπει να αναγνωρίζεται πλέον ως **προστατευόμενη περιοχή σε σχέση με τον συγκεκριμένο επιβλαβή οργανισμό**."
2. **Στις 27 Ιουλίου 2011** η Δ/νσης αγροτικής οικονομίας Αργολίδας εξέδωσε δελτίο τύπου αναφορικά με την τριστέτσα, στο οποίο αναφέρει: "... η κατάσταση που βρίσκεται η Αργολίδα δεν είναι καθόλου καλή, τόσο που φαίνεται ότι **"το παιχνίδι χάνεται..."** τουλάχιστον για κάποιες περιοχές".
3. **Στις 9 Αυγούστου 2011**, πραγματοποιήθηκε σύσκεψη στο γραφείο του Αντιπεριφεριάρχη Αργολίδας, με την συμμετοχή των προέδρων των οργανώσεων Παραγωγών και των υπαλλήλων της Δ/νσης Αγροτικής οικονομίας, με θέμα την "Τριστέτσα". Στις 10/8/11 εκδόθηκε δελτίο τύπου από την Π.Ε. Αργολίδας (ακολουθεί στο τέλος του παρόντος κειμένου), όπου, μεταξύ άλλων αναφέρεται ότι: "**Ο Αντιπεριφερειάρχης δεσμεύτηκε ότι αφού κατατεθούν οι προτάσεις των ομάδων παραγωγών, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες, θα καταθέσει υπόμνημα στο Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης προκειμένου να καταρτιστεί επικαιροποιημένο επιχειρησιακό σχέδιο για την καταπολέμηση της τριστέτσας.**"
4. **Στις 16 Αυγούστου 2011**, οι οργανώσεις παραγωγών Αργολίδας απέστειλαν έγγραφο με τις προτάσεις και τα ερωτήματά τους (ακολουθεί στο τέλος του παρόντος κειμένου), **που ουδέποτε απαντήθηκαν ή υπήρξε συνέχεια.**
5. **Στις 2 Απριλίου 2013**, η Δ/νση αγροτικής οικονομίας Αργολίδας εξέδωσε δελτίο τύπου όπου αναφέρει ότι ευρέθησαν νέες εστίες τριστέτσας στην Αργολίδα.

6. Το τελευταίο διάστημα πραγματοποιούνται με εντολή της υπηρεσίας εκριζώσεις φυτειών εσπεριδοειδών και έχουν δημιουργηθεί εντάσεις και παρέμβαση της δικαιοσύνης.
7. Οι εκριζώσεις πραγματοποιούνται με την υπ. αριθμ. 121285/665/2006 KYA (ΦΕΚ 1416/B'), η οποία αναφέρει ότι πρέπει να πραγματοποιούνται μετά από "επίσημη δειγματοληψία", η οποία θα στηρίζεται σε οδηγία που με βάση το άρθρο 3 παρ. 4 της ανωτέρω KYA, πρέπει να έχει εκδοθεί από την Δ/νση προστασίας φυτικής παραγωγής του ΥΠ.Α.Α.&Τ. **και η οποία δεν υπάρχει.**
8. Αντί "επίσημης δειγματοληψίας", οι εκριζώσεις πραγματοποιούνται κατόπιν **απλών** δειγματοληψιών που διενεργούνται χωρίς καν την ειδοποίηση και παρουσία του ιδιοκτήτη και χωρίς την εξασφάλιση των προϋποθέσεων που θα επέτρεπαν στον ιδιοκτήτη να εγείρει ένσταση κατά των αποτελεσμάτων ή να ασκήσει το νόμιμο δικαίωμα της διασταύρωσης και επαλήθευσης των αποτελεσμάτων, καθώς εξ αυτών συντελείται ανεπανόρθωτη βλάβη στην περιουσία του.

Β) ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

1. Σύμφωνα με τους εμπειρογνόμονες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής τα μέτρα εκρίζωσης των εσπεριδοειδών αποδείχθηκαν αναποτελεσματικά για την αναχαίτιση της τριστέτσα . (1)
2. Σύμφωνα με την Δ/νση αγροτικής οικονομίας Αργολίδας, από το 2011, "**το παιχνίδι χάνεται...**" (2)
3. Παρά το γεγονός ότι οι Ευρωπαίοι εμπειρογνόμονες κρίνουν την εκρίζωση αναποτελεσματική και σε αυτό συνηγορεί και η Δ/νση αγροτικής οικονομίας Αργολίδας αναγνωρίζοντας ότι το "**το παιχνίδι χάνεται...**", **οι εκριζώσεις συνεχίζονται!**
4. Οι υπηρεσίες δεν έχουν προβεί σε καμία ενημέρωση αναφορικά: α) με το συνολικό σχέδιο που έχουν καταστρώσει και πώς το εφαρμόζουν και β) με τις μετρήσεις αποτελεσμάτων, τα συμπεράσματα και τις διαδικασίες. Γενικώς, δεν υπάρχει καμία επίσημη και επιστημονικά τεκμηριωμένη έκθεση ή μελέτη, πέραν από γενικόλογα δελτία τύπου, χωρίς στοιχεία και δεδομένα.
5. Οι δειγματοληψίες που οδηγούν σε εκριζώσεις δεν είναι "**επίσημες**" όπως ο νόμος προβλέπει.
6. Εκ των παραπάνω συμπεραίνουμε ότι διενεργείται ένα έγκλημα τεραστίων διαστάσεων, καθώς εκτελούνται αναποτελεσματικές εκριζώσεις στηριζόμενες σε ανεπίσημες και ενδεχομένως διαβλητές δειγματοληψίες.

7. Είναι ηθικά, λογικά, νομικά και δεοντολογικά απαράδεκτο οι εμπειρογνώμονες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να θεωρούν αναποτελεσματικές τις εκριζώσεις και το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης να τις εφαρμόζει, με όλες τις καταστροφικές συνέπειες που συνεπάγονται για την εθνική οικονομία.
8. Εγείρονται τεράστια ερωτήματα για την επάρκεια των υπηρεσιών, καθώς εξακολουθούν να εφαρμόζουν μέτρα που, συνάδελφοί τους (εμπειρογνώμονες Ε.Ε.), έχουν κρίνει αναποτελεσματικά και οι υπηρεσίες δεν έχουν φροντίσει να τους αντικρούσουν.

Γ) ΣΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΤΗΣ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ ΖΗΤΑΜΕ:

- 1. Να σταματήσει άμεσα κάθε αποσπασματική ενέργεια μέχρι να υπάρξει Εθνικό στρατηγικό σχέδιο επιστημονικώς τεκμηριωμένο.**
2. Οι υπηρεσίες να μας κοινοποιήσουν, αν έχουν, το στρατηγικό τους σχέδιο, την επιστημονική τεκμηρίωση, τα μέτρα που λαμβάνονται, τις μετρήσεις, τα αποτελέσματα, τα πρωτόκολλα και γενικώς την όλη διαδικασία και τα στοιχεία που τεκμηριώνουν επιστημονικώς τις ενέργειες και την αποτελεσματικότητα των ενεργειών στις οποίες έχουν προβεί ή προτίθενται να προβούν.
3. Ο Υπουργός Α.Α.&Τ., να ζητήσει από τους ομολόγους του της Ισπανίας και Ιταλίας και να μας κοινοποιήσει τα σχετικά σχέδια αντιμετώπισης της τριστέτσα στις χώρες τους και να γίνει συγκρητική ανάλυση με τα εφαρμοζόμενα στην Ελλάδα, για να βρεθούν και να υιοθετηθούν οι "καλύτερες πρακτικές".
4. Να πραγματοποιηθεί έρευνα και να εκδοθεί Εθνική στρατηγική για την τριστέτσα με βάση τα διεθνή στάνταρντ (π.χ. International Plant Protection Convention.)
5. Οι δειγματοληψίες να είναι "επίσημες" και:
  - I. Να ενημερώνετε ο ιδιοκτήτης με συστημένη επιστολή (για το βέβαιο της ενημέρωσης), τουλάχιστον 10 ημέρες πριν την δειγματοληψία.
  - II. Να λαμβάνονται δείγμα και αντιδείγμα, να σφραγίζονται, να υπογράφονται από την υπηρεσία και τον ιδιοκτήτη και να φυλάσσεται το αντιδείγμα υπό ορθές συνθήκες, ώστε να υπάρχει η δυνατότητα επιβεβαίωσης και διασταύρωσης σε εργαστήριο επιλογής του ιδιοκτήτη, σε περίπτωση που το επιθυμεί.
  - III. Να εκδίδεται τριπλότυπο πρωτόκολλο δειγματοληψίας και να λαμβάνει ο ιδιοκτήτης αντίγραφο.

6. Να πραγματοποιούνται οι αναλύσεις μόνον σε διαπιστευμένα κατά ISO/IEC 17025 εργαστήρια και να παρέχεται η δυνατότητα στους ιδιοκτήτες διασταυρωτικού ελέγχου σε διαπιστευμένα κατά ISO/IEC 17025 εργαστήρια της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Επιπλέον αυτών σας επανυποβάλουμε το έγγραφο της 16^{ης} Αυγούστου 2011 και αιτούμεθα την άμεση σύγκληση σύσκεψης παρουσία της πολιτικής και διοικητικής ηγεσίας του ΥΠ.Α.Α.&Τ., αφού προηγουμένως έχουν απαντηθεί εγγράφως τα ερωτήματα που τίθενται, προκειμένου να διευκρινιστεί τελικώς και να ενημερωθούν οι πολίτες για το τι συμβαίνει, ποια είναι η στρατηγική και ποιος είναι υπεύθυνος για κάθε ενδεδειγμένη δράση και μέτρο.

ΟΙ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ

**Ο.Π. Ε.Α.Σ. ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ-Ο.Π. ΚΑΣΟΑ ΔΑΝΑΟΣ-Ο.Π. ΚΑΣΟΚ "ΑΡΓΟΛΙΚΗ ΓΗ"-Ο.Π. ΑΚΑΣ
ΗΛΙΟΣ**

ΠΡΟΣ: 1) Α/ΠΕΡΙΦΕΡΙΑΡΧΗ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ

- 2) ΥΠΟΥΡΓΟ ΥΠ.Α.Α.&Τ.
- 3) Δ/ΝΣΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΥΠ.Α.Α.&Τ.
- 4) ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ Π.Ε. ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ
- 5) ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ: Μ.Μ.Ε.

ΕΓΓΡΑΦΟ ΤΗΣ 16ης/8/2011 ΓΙΑ ΤΡΙΣΤΕΤΣΑ

ΠΡΟΣ: Α/ΠΕΡΙΦΕΡΙΑΡΧΗ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ

ΘΕΜΑ: ΤΡΙΣΤΕΤΣΑ ΣΤΗΝ ΑΡΓΟΛΙΔΑ

ΣΧΟΛΙΑ & ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Με βάση τις ανακοινώσεις της αρμόδιας υπηρεσίας η κατάσταση της ασθένειας "τριστέτσα" στην Αργολίδα έχει περιέλθει σε εξαιρετικά επικίνδυνο στάδιο.

Θεωρούμε ότι κανένας πλέον δεν μπορεί να αδιαφορεί μπροστά στην κρισιμότητα της κατάστασης και της επιτακτικής ανάγκης λήψης ΑΜΕΣΩΝ & ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΩΝ μέτρων.

Ως εκ τούτου το ζήτημα της "τριστέτσα" έχει πάρει πλέον τέτοιες διαστάσεις που πρέπει να αντιμετωπιστεί άμεσα και συνολικά από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης με τη χάραξη μιάς σύγχρονης εθνικής πολιτικής για τα εσπεριδοειδή.

Αυτό συνεπάγεται μια αναλυτική προσέγγιση από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης, όλων των ζητημάτων που άπτονται της ασθένειας και συγκεκριμένα:

1.1. Αποτελεσματικές δράσεις μείωσης της εξάπλωσης.

Συγκεκριμένα το Υπουργείο πρέπει να μας ενημερώσει για τις δράσεις που προτίθεται να λάβει με βάση τα νέα δεδομένα εξάπλωσης της ασθένειας και τα μέτρα για την βιώσιμη διατήρηση της καλλιέργειας εσπεριδοειδών στην χώρα.

1.2. Μέτρα αντιμετώπισης των συνεπειών της ασθένειας σε επίπεδο εισοδήματος των παραγωγών.

Συγκεκριμένα το Υπουργείο θα πρέπει να μελετήσει τις οικονομικές επιπτώσεις και την αντιμετώπισή τους με βάση τις προβλέψεις των υπηρεσιών για μεγάλης κλίμακας εκριζώσεις που πρόκειται να λάβουν χώρα.

1.3. Χάραξη νέας αγροτικής πολιτικής για την περιοχή.

Συγκεκριμένα το υπουργείο θα πρέπει να χαράξει και να παρουσιάσει άμεσα στον αγροτικό κόσμο, με βάση τα πιθανά σενάρια εξέλιξης της ασθένειας, μια νέα αγροτική

πολιτική για την περιοχή, καθώς η υφιστάμενη στηρίζεται κατά κύριο λόγο στην καλλιέργεια των εσπεριδοειδών.

2. ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ & ΠΡΟΟΠΤΙΚΩΝ

Επειδή η κατάσταση όπως περιγράφεται από τις υπηρεσίες είναι εξαιρετικά επικίνδυνη και αυτό πρόκειται να επηρεάσει το σχεδιασμό των Ο.Π. για το μέλλον, καθώς και την επιλεξιμότητα των δράσεων ανάπτυξης που περιλαμβάνονται στα επιδοτούμενα επενδυτικά προγράμματα (π.χ. σχέδια βελτίωσης κ.λπ.), θεωρούμε ότι είναι απαραίτητη μια αναλυτική περιγραφή από τις αρμόδιες υπηρεσίες της υφιστάμενης κατάστασης και των προοπτικών της εσπεριδοκαλλιέργειας στην Αργολίδα στα εξής πεδία:

- 2.1. Συνεχίζονται απρόσκοπτα οι φυτεύσεις εσπεριδοειδών;
- 2.2. Τα κάθε μορφής επιδοτούμενα προγράμματα συνεχίζουν να περιλαμβάνουν δράσεις εγκατάστασης - υποστήριξης φυτειών εσπεριδοειδών και συναφείς με τα εσπεριδοειδή δράσεις;
- 2.3. Οι αρμόδιες υπηρεσίες έγκρισης των επιχειρησιακών προγραμμάτων θεωρούν θετικές τις προοπτικές βιωσιμότητας της καλλιέργειας και άρα θεωρούν βιώσιμες και επιλέξιμες τις εν λόγω επενδύσεις;

3. ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

- 3.1. Οι οργανώσεις παραγωγών θέλουν να μετέχουν και να συνδράμουν με οποιοδήποτε τρόπο και να παρέχουν κάθε δυνατό μέσο στην προσπάθεια ελέγχου της εξάπλωσης της τριστέτσα.
- 3.2. Επειδή οι οργανώσεις παραγωγών καταρτίζουν προϋπολογισμούς και επιχειρησιακά προγράμματα σε ετήσια βάση είναι απαραίτητη η άμεση πληροφόρηση τους για το είδος της συνδρομής και των δράσεων που οι υπηρεσίες επιθυμούν οι οργανώσεις να αναλάβουν.
- 3.3. Για το σκοπό αυτό απαιτείται η συνεργασία των τμημάτων των υπηρεσιών που ασχολούνται με την τριστέτσα και με την έγκριση των επιχειρησιακών προγραμμάτων, προκειμένου από κοινού να αποφασίσουν ποιες από τις ενδεδειγμένες δράσεις είναι επιλέξιμες.
- 3.4. Αμέσως μετά την ενημέρωσή μας θα καταρτίσουμε τα επιχειρησιακά προγράμματα σύμφωνα με τις υποδείξεις των υπηρεσιών.

- 3.5. Επιπλέον, κάθε άλλη συνδρομή που οι υπηρεσίες θεωρούν ότι οι Ο.Π. μπορούν να προσφέρουν πρέπει το γρηγορότερο να μας γνωστοποιηθεί.
- 3.6. Τέλος, όσον αφορά την άμεση ενημέρωση των παραγωγών, παρακαλούμε να μας προωθήσετε ένα κείμενο ενημέρωσης των παραγωγών το οποίο με ευθύνη των Ο.Π. θα διανεμηθεί άμεσα στο σύνολο των παραγωγών μας.

Αργολίδα 16 Αυγούστου 2011

ΟΙ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ

Ο.Π. Ε.Α.Σ. ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ

Ο.Π. ΚΑΣΟΑ ΔΑΝΑΟΣ

Ο.Π. ΚΑΣΟΚ "ΑΡΓΟΛΙΚΗ ΓΗ"

Ο.Π. ΑΚΑΣ ΗΛΙΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΑΝΤΙΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗ

Ναύπλιο, 10.8.2011

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Στα γραφεία της Περιφερειακής Ενότητας Αργολίδας πραγματοποιήθηκε στις 9/8/2011 σύσκεψη με πρωτοβουλία του Αντιπεριφερειάρχη κ. Χειβιδόπουλου και θέμα τον ιό της τριστέτσα. Στην σύσκεψη συμμετείχαν εκπρόσωποι των ομάδων παραγωγών εσπεριδοειδών, ο Διευθυντής Αγροτικής Ανάπτυξης κ. Χαρμπής και από το Τμήμα Φυτοπροστασίας ο προϊστάμενος κ. Δήμου και η κ. Σπανού.

Στην σύσκεψη αναπτύχθηκε από τους υπεύθυνους του Τμήματος Φυτοπροστασίας η σοβαρότητα της κατάστασης που έχει δημιουργηθεί από την ανάπτυξη του ιού της τριστέτσα και οι προσπάθειες που γίνονται από την ΠΕ Αργολίδας για την αντιμετώπιση του φαινομένου.

Στην συνέχεια ζητήθηκε από τις ομάδες των παραγωγών να συμβάλλουν στην προσπάθεια αυτή:

- 1) Καταθέτοντας τις δικές τους προτάσεις για την αντιμετώπιση του ιού.
- 2) Ενημερώνοντας τους παραγωγούς για την σοβαρότητα της κατάστασης και τους κινδύνους που ελλοχεύουν.
- 3) Διευκολύνοντας τα συνεργεία που θα κάνουν την εκρίζωση των δένδρων.

Ο Αντιπεριφερειάρχης δεσμεύτηκε ότι αφού κατατεθούν οι προτάσεις των ομάδων παραγωγών, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες, θα καταθέσει υπόμνημα στο Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης προκειμένου να καταρτιστεί επικαιροποιημένο επιχειρησιακό σχέδιο για την καταπολέμηση της τριστέτσα.